
ПЕРСОНАЛІЇ

СВІТЛАНА ПЕТРІВНА РУДА

До 70-річчя з дня народження та 45-річчя наукової діяльності

С.П.Руда є одним з провідних фахівців України в галузі історії науки і техніки. Народилася у Києві в родині службовців 27 листопада 1936 р. У 1958 році з відзнакою закінчила біологічний факультет КДУ ім. Т.Г.Шевченка зі спеціальності біолог-фізіолог рослин, після чого працювала інженером науково-дослідної лабораторії антибіотиків зі спеціальності «мікробіологія». З 1967 року — кандидат біологічних наук. У 1967—1968 рр. працює молодшим науковим співробітником лабораторії біосинтезу білку Київського НДІ спиртової та лікєро-горілочаної промисловості, а у 1968—1970 рр. — науковим співробітником-консультантом науково-організаційного відділу Президії АН УРСР (курувала науково-дослідні установи Відділення біохімії, фізіології та теоретичної медицини). У 1970—1978 рр. працює старшим науковим співробітником відділу фізіології промислових мікроорганізмів Інституту мікробіології та вірусології АН УРСР, а з 1978 по 1986 рр. була старшим науковим співробітником відділу історії природознавства Інституту історії АН УРСР.

У 1971 р. С.П.Руда закінчує філологічний факультет (романо-германські мови та література) КДУ ім. Т.Г.Шевченка, а у 1987 р. отримує вчене звання старшого наукового співробітника. У 1986—1991 рр. працює старшим науковим співробітником відділу історії науки і техніки Інституту надтвердих матеріалів НАНУ, а у 1991—1992 рр. — старшим науковим співробітником відділу історії науки і

техніки ЦДПІН НАНУ. Завідувала відділом історії АН України ЦДПІН НАНУ у 1992—1996 рр. Докторську дисертацію С.П. Руда захистила у 2002 р. (доктор історичних наук), а у 2005 р. отримала звання професора. У 1996—2006 рр. С.П.Руда — провідний науковий співробітник відділу історії науки і техніки ЦДПІН ім. Г.М.Доброва НАНУ.

Вже протягом 28 років С.П.Руда плідно працює на теренах історії науки, останні 18 з яких — в ЦДПІН НАНУ. Світланою Петрівною одноосібно та у співавторстві видано 11 монографій та понад 200 наукових праць, які присвячені дослідженню актуальних питань історії науки, зокрема таких її галузей, як біологія,

мікробіологія, медицина. Частина робіт стосується історії становлення і розвитку наукових товариств, заснування та функціонування Академії наук України. Остання монографія «Владимир Константинович Высокович (1854—1912)» вийшла з друку в 2004 р.

Значною є науково-організаторська діяльність С.П.Рудої. Вона підготувала 5 кандидатів наук, є членом спеціалізованої вченої ради із захисту докторських і кандидатських дисертацій зі спеціальності 07.00.07 — історія науки і техніки ЦДПІН НАНУ, а з жовтня 2004 р. — членом спеціалізованої експертної ради ВАК України з історичних наук. Крім того, Руда С.П. виконувала обов'язки вченого секретаря Сектору історії та методології освіти, науки і техніки в Академії наук Вищої школи України (1994), була членом комісії з історії науки і техніки Наукового товариства ім. Т.Г.Шевченка у Львові (1996), вченим секретарем Українського національного комітету Міжнародного союзу історії та філософії науки (Франція, 1997). Нею отримано кілька грантів: за участь у програмі «Трансформація гуманітарної освіти», організованої фондом «Відродження» (1994), та за участь в організації україно-американського семінару з історії науки (1998).

С.П.Руда багато сил віддає навчально-педагогічній і редакційній роботі. Так, у 1982—1989 рр. вона читала курс лекцій з історії мікробіології та біотехнології на факультеті історії науки і техніки Київського народного університету науково-технічного прогресу. Світлана Петрівна рецензує курсові та дипломні роботи на біологічному фа-

культеті Українського національного педагогічного університету ім. М.Драгоманова, бере участь у складанні та вдосконаленні програм кандидатського мінімуму зі спеціальності 07.00.07 — історія науки і техніки, входить до складу комісій з приймання вступних і кандидатських іспитів з історії науки і техніки в ЦДПІН та в Центрі історії аграрної науки Державної наукової бібліотеки УААН, є членом редакційних колегій трьох фахових видань зі спеціальності «історія науки і техніки» та активним членом Українського товариства істориків науки.

Не можна не згадати про активну участь Рудої С.П. в роботі наукових та методичних конференцій, міжнародних симпозіумів, «круглих столів», наукових семінарів, зокрема на XVIII, XX та XXI міжнародних конгресах з історії науки і техніки (Мюнхен, 1989; Льєж, 1997; Мехіко, 2001); міжнародних конгресах з історії медицини (Москва, 2001; Мінськ, 2004) тощо. Наукові результати Рудої С.П. та її учнів використовуються при викладанні природознавчих дисциплін в ряді вищих і середніх навчальних закладів України та країн ближнього зарубіжжя, про що свідчить отримана нею в 2004 р. Почесна грамота Міністерства освіти і науки України.

С.П.Руда має багато творчих задумів, плідно та активно працює на теренах української науки. Широ вітаючи Світлану Петрівну з ювілеєм, хочеться побажати їй міцного здоров'я, втілення в життя численних планів і мрій та нових успіхів в подальшій науковій і педагогічній роботі.

Спіробітники відділу історії науки і техніки ЦДПІН НАНУ